

TÜRI SPORDIKLUBIDE LIIDU ARENGUKAVA 2026-2030

HETKEOLUKORRA KIRJELDUS

Türi Spordiklubide Liit (edaspidi TSKL) on asutatud 06. juuli 1998.a. ja on mittetulundusühinguna tegutsev vabatahtlik piirkondlik spordiühendus, mille põhitegevus on suunatud sportliku tegevuse arendamisele Türi piirkonnas. Liit ühendab erinevate spordialadega tegutsevaid, neid arendavaid ja toetavaid spordialaseid juriidilisi isikuid.

Liidu asukohaks ja tegevuspiirkonnaks on Türi vald. Liidul on oma sümboolika.

Eesti Spordiregistri andmete kohaselt tegutseb Türi vallas 28 spordiorganisatsiooni, 1 spordikool. Vallas on 836 (01.08.2025) spordi harrastajat, 20 kutsega treenerit ja 51 spordiobjekti.

TSKLi liikmeteks on 22 spordiklubi:

Järvamaa Amburite Klubi

Järvamaa Bridžiselts

Järvamaa Pentanque Klubi

Kabala Kultuuri ja Spordi Selts

Kergejõustikuklubi Järvala

Kultuuri- ja spordiklubi Alem

Maadlusklubi Järvamaa Matimehed

MTÜ IMsport

MTÜ Smart Sport

MTÜ Türi Rattaklubi

MTÜ Türi Vibukool

MTÜ Türi Võrkpalliklubi

Orienteerumisklubi JOKA

Orienteerumisklubi Järva Karud

Spordiklubi Esto

Türi Auto-Motoklubi

Türi Ganvix jalgpalliklubi

Türi Tenniseklubi

Türi Ujumisklubi

Korvpalliklubi Seitse

Spordiklubi Kati

Käru Tuletõrje Selts

TSKLi juures tegutseb Türi Spordikool. Türi spordikoolis harrastatakse 8 spordiala ja tegutseb 11 treenerit ja 210 õpilast. Harrastatavad spordialad on kergejõustik (2 treenerit ja 1 juhendaja), võrkpall (2 treenerit), maadlus, ujumine, orienteerumine, vibusport, jalgpall ja ratsutamine.

TSKL haldab järgnevaid Türi valla spordirajatisi: Konesko Türi spordihoone, Kabala spordihoone, Türi linna staadion, Türi kunstmuru väljak, Türi Tolli metsa terviserajad, Türi jalgpalli- ja vibustaadion, Türi tehisejärve rannavõrkpalli väljakud ja korvpalliplats, Türi discgolfi park, Türi spordihoone staadion ja korvpalliväljak, Väätša tervisekompleks ja sinna juurde kuuluvad spordiobjektid.

TSKL korraldab ja korraldas eelmise arengukava perioodil järgmisi võistlusi: Paide-Türi rahvajooks, Türi-Paide triatlon, Türi valla külade spordimängud (3 etappi), alates 2024. aastast Türi valla kogukonnaüritusi, Järvamaa MV koroona üksik-, paaris- ja segapaarismängus, Türi valla MV koroona üksik-, paaris- ja segapaarismängus, Türi linna ja valla perespordipäevad, Türi ja Järvamaa seeriavõistlused suusatamises, petankis, discgolfis, jalgratta paaris temposõit, erinevad matkad (~ 4-10 matka aastas), Türi valla

virtuaalsõidud, alates 2025. aastast ka liikumiskampaaniaid suusatamises, kõndimises, rattasõidus, jooksmises ja ujumises. Samuti korraldavad TSKLi liikmed ja Türi valla spordiklubid hulgaliselt erinevatel spordialadel ja tasemel võistlusi.

Eelneva arengukava perioodi sportlikud tulemused:

Eesti omavalitsuste suvemängud 2021 – üldarvestuses III koht (osales 55 omavalitsust), petank I koht, trikitõukeratta võistlus II koht

Eesti omavalitsuste suvemängud 2022 – üldarvestuses V koht (54), sh kergejõustik III koht, petank I koht, trikitõukeratas III koht

Eestimaa suvemängud 2023 – omavalitsuste üldarvestuses 6.koht (64); sh trikitõukeratas III koht, petank II koht,

Eestimaa suvemängud 2024 – omavalitsuste üldarvestuses 9. koht (41); sh mälumäng III koht

Eestimaa suvemängud 2025 – omavalitsuste üldarvestuses 7. koht (54); sh petank II koht.

HINNANG ARENGUKAVA 2021-2025 TÄITMISELE

Arengu takistused

1. Uuendamist vajavad spordiobjektid.
2. Treeneritel ja klubijuhtidel puudub aktiivne järelkasv (eakad treenerid, madal töötasu)
3. *Elanikkonna vähene teadlikkus tervisekäitumisest.*

Strateegilised eesmärgid 2025 ja kokkuvõte.

1. Head võimalused tervisespordiga tegelemiseks, kergliiklusteede võrgustik, mänguväljakud, puhkealad, tervise- ja suusarajad jne.

Arenguperioodil ehitati Väätša aleviku vahele uus kergtee ning vanu kergeid on ka korrastatud ning muudetud ohutumaks. Tolli metsa terviserajal vahetati valgustus, juurde rajati koertejalutusrajad ning Saunametsa matkateed. Korrastati Kabala, Oisu, Laupa, Kärü staadionid.

2. Kaasaegsed sise- ja välitingimused spordiga tegelejatele.

Arenguperioodil renoveeriti Oisu koolihoone võimla, lisaks sai 2025. aastal Türi Ühisgümnaasiumi võimla uue põranda. Konesko Türi spordihoone ehitus on taganud väga kaasaegsed tingimused noortele ja täiskasvanutele. Pallikastide projekt on aidanud Türi valla spordirajatisi aktiveerida ning saavad suuremat kasutust, kui eelnevalt.

3. Toimuvad üleriigilise tähtsusega spordiüritused.

Perioodil 2021-2022 korraldas Järvamaa suurimat spordisündmust Paide-Türi rahvajooksu veel MTÜ Paide-Türi rahvajooks koostöös SA Paide Spordikeskuse ja MTÜ Türi Spordiklubide Liiduga. Alates 2023. aastast on vastutus ja korraldus antud MTÜ Triatlioniakadeemiale, kes on võtnud vastava kohustuse 10. aastaks.

Lisaks arenguperioodil toimusid Eesti Meistrivõistlused maadluses, petankis, Eesti võrkpallikoondiste rahvuskoondiste mängud, korvpalli- ja võrkpalli esiliiga mängud, noorte turniirid ja üleriigilised koolispordivõistlused.

4. Toetatakse rahaliselt valla seltside ja ühingute tegevust ning spordibaaside korrashoidu.

Arenguperioodil muutis Türi vald sporditoetuste maksimummäär 2025. aastal 4000 euroni. Varasemalt oli maksimum toetuse määr püsinud paigal üle 10 aasta ja selleks oli 2000€.

5. Transpordikorraldus võimaldab valla elanikel osa saada spordi- ja liikumisharrastuse teenustest ning noortel osaleda spordikooli treeningutel.

Türi vallavalitsus koos Järvamaa Ühistranspordikeskuse ning koolidega leiab parimad viisid õpilaste transportimiseks arvestades ka huvihariduse vajadusi.

6. (Noorte) treeneri amet on väärtustatud ja hinnatud samaväärselt õpetajatega.

Arenguperioodil koostöös Türi vallavalitsusega on suudetud treenerite töötasu (kellel vähemalt EKR5 kvalifikatsioon) viia miinimumtöötasu täiskoormusel õpetajaga samale tasemele.

7. Tervislikud eluviisid on populaarsed. Toetatakse tervisekäitumise kujundamist.

Türi Spordiklubide Liit lõi 2025. aasta liikumiskampaania inimeste liikumisharrastuse tõusuks ja motiveerimiseks. Lisaks on hea koostöö koolide- ja lasteaedadega võimaluste loomisel ja kasutamisel.

Türi Ujulas toimuvad eakate vesiaeroobikatreeningud, beebide ja väikelaste veega kohanemise tunnid jpm.

Eesmärgid ja tegevussuunad 2026-2030

1. Korrastatud terviserajad ja mängu- ning spordiväljakud.
2. Kaasaegsed sportimistingimused kõigile huvigruppidele.
3. Vallas toimuvad heal tasemel korraldatud spordiüritused.
4. Türi Spordiklubide Liit korraldab sporditegevust kogu vallas.
5. Treeneritel ja klubide eestvedajatel on olemas ambitsioonikas ja ettevõtlik järelkasv.
6. Sportlike tulemuste toetamise põhimõtete välja töötamine koostöös Türi Vallavalitsusega.

Pikaajalised eesmärgid/ Arengueelised ja eesmärgid aastaks 2030

- *Spordibaaside ja -väljakute korrastamine ja rajamine vallas.*
Türi vallas on Spordiregistri andmetel 51 spordirajatist.
Arengukava 2021-2025 perioodil valmisid või uuendati vallas järgmised spordirajatised: Türi linnastaadioni joonimine, Tolli metsa terviseradade puhastamine ning valgustuse vahetus, venitusseina paigaldus, Saunametsa jalgsi- ja rattateede korrastamine ning märgistamine, Oisu ja Kabala staadionite korrastamine, Oisu õppehoone võimla renoveerimine, Türi Ühisgümnaasiumi võimla põranda vahetus ning Laupa põhikooli staadioni rekonstrueerimine, Kärü staadioni uuendamine. Väätsale tehti endise skateparki asemel korvpalliväljak. Konesko Türi spordihoone juurde rajati betoonist skatepark.
TULEMAS: Türi Discgolfi raja uuendus, väljõusaal Türi tehisjärve äärde, multifunktsionaalne palliväljak Türi spordihoone ümbrusesse, Türi spordihoone eskiisprojekti valmimine.
Enamikes piirkondades on elementaarsed spordirajatised olemas ja need on enamasti heas või rahuldavas seisukorras. Pallikastide projekt on tõstnud spordirajatiste kasutatavust.
- *Toimib ühtne spordivõistluste süsteem*
- *Võistluste ja tervisespordiürituste korraldamine vallarahvale koostöös spordiklubidega*
- *Kalenderplaani koostamine*
Välja on kujunenud spordivõistluste ja liikumisharrastuse ürituste süsteem, kuhu on lisandunud ka uusi üritusi. Enam tähelepanu pöörati arengukava perioodil just tervislikele eluviisidele ja liikumisharrastusele suunatud üritustele ning neid lisandus juurde arengukava perioodil mitmeid (erinevad matkad, orienteerumised, peredele suunatud liikumisharrastuse tegevused, seeriavõistlused jne). Valla spordiüritused on sisestatud TSKLi kodulehele valla spordikalendrisse. Samuti on Türi rahvalehes lisandunud igakuine eraldi rubriik vallas toimuvatele spordiüritustele. Mitmetel piirkondadel on ka oma kohapealsed spordiüritused, mida nad järjepidevalt korraldavad. Ka need on enamasti kajastatud spordikalendris. 2026. aasta alguses tehti Türi vallale uus koduleht ning mindi üle kultuurikava keskkonnale. Ka TSKLi kalender on sellega integreeritud.
- *Õppe-treeningtöö arendamine ning finantseerimine*
Türi Spordikoolis toimub õppe-treeningtöö kaheksal spordialal ja treeningtöös osaleb 210 last. Perioodi jooksul on vähenenud ujumistreeneri ning kergejõustikutreenerite ja ühe võrkpallitreeneri koormused. Tulevikus võib probleemiks saada teatud treenerite lõpetamine ning nende asendamine. Eesmärk on tõsta õppetreeningu kvaliteeti ning rahastamist.
- *Meedia kaasamine ürituste läbiviimisele*
Vallas korraldatavad spordiüritusi oleme ise kajastanud TSKLi kodulehel ja Facebookis, alates 2024. aastast on kasutusel ka instagram noorte sihtgrupi teavitamiseks. Sageli on sedakaudu saanud need kajastuse ka maakondlikus meedias.
Olulisematest valla spordisündmustest oleme järjepidevalt esitanud ülevaate Türi Rahvalehte. Aeg-ajalt on meie spordisündmused olnud kajastamas ka maakonna ajalehe sporditoimetajad ja/või fotograaf. Samas oleme üritanud ka võimalikult palju ise sisendit anda. 2025. aastast võeti kasutusele SyncMe platvorm, kuhu soovime tulevikus ka kodulehe viia.
- *Parimate sportlaste autasustamine*

TSKLi ARENGUKAVA 2026-2030

MISSIOON

Türi valla sporditraditsioonide hoidmine ja arendamine ning kõigile valla kodanikele erineval sportlikul tasemel spordi- ja liikumisharrastuse võimaluste tagamine.

VISIOON

Türi Spordiklubide Liit koordineerib kogu Türi valla spordielu ja tagab valla spordiürituste korraldamise ning spordirajatiste korrashoiu ja valla esindamise maakondlikel, vabariiklikel ja rahvusvahelistel võistlustel.

ARENGUKAVA 2026-2030 EESMÄRGID

- Vallas toimuvad spordi- ja liikumisüritused, treeningud ning olemasolevad spordirajatised võimaldavad kõigil inimestel tegeleda aastaringselt spordi- ja liikumisharrastusega.
- Valla erinevates piirkondades on korrastatud mängu- ja spordiväljakud ning matka- ja terviserajad.
- Türi Spordikoolis toimub tulemuslik õppe-treeningtöö kvalifitseeritud treenerite juhendamisel ja vähemalt senises mahus.
- Tulemuslik koostöö valla spordiklubidega spordiürituste ja treeningute korraldamisel, liikumisharrastusega tegelemisel ning spordirajatiste haldamisel. Klubide toetamine nimetatud tegevuste elluviimisel.
- Türi vallas on sportlasi, võistkondi, spordiklubisi ja spordialasi, kes suudavad olla sportlikus konkurentsisis edukad vabariiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.
- Türi vallas toimuvad üleriigilise tähtsusega spordisündmused.
- Türi valla spordiklubid on Türi valla poolt hästi rahastatud, et tagada järjepidev areng.
- Koostöös Türi vallavalitsusega on välja töötatud sportlaste tulemuslikkuse toetuste põhimõtted.
- Türi Spordiklubide Liit on usaldusväärseks partneriks Türi vallale sporditegevuse korraldamiseks ja TSKLile on jätkuvalt usaldatud halduslepingu alusel Türi valla sporditegevuse korraldamine.

TEGEVUSKAVA 2026-2030

- **Vallas toimuvad spordi- ja liikumisüritused, treeningud ning olemasolevad spordirajatised võimaldavad kõigil inimestel tegeleda aastaringset spordi- ja liikumisharrastusega.**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
Valla spordikalendri koostamine ja selle erinevates kanalites avaldamine (TSKLi koduleht, facebook, Türi rahvaleht, JSL koduleht, instagram jne)/ info klubidelt ja korraldajatelt, selle töötlemine ja avaldamine	X	X	X	X	X
Seniste liikumisharrastuse ürituste ja seeriavõistluste jätkumine ja nende toimumine valla erinevates piirkondades ning uute aastaringsete liikumisarrastuse ürituste ja võimaluste lisandumine	X	X	X	X	X
Kodulehe uuendamine ning spordikalendri viimine Kultuurikava keskkonda	X				
Erinevate spordirajatiste, treeningvõimaluste ja -gruppide info TSKLi kodulehel	X	X	X	X	X
Tagasiside küsimustik inimeste huvitatuse ja soovide kohta treeningutel ja liikumisharrastuses osalemiseks	X		X		X
Avatud ühistreeningud täiskasvanutele ja süsteemne teavitamine sihtgruppide seas	X	X	X	X	X

- **Valla erinevates piirkondades on korrastatud mängu- ja spordiväljakud ning matka- ja terviserajad.**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
Olemasolevate spordirajatiste süsteemse korrashoiu ja selleks vajalike tehniliste ja rahaliste vahendite tagamine	X	X	X	X	X
Matka-, ratta- ja liikumisradade korrashoid ja järjepidev märgistamine. (Saunametsa, Tolli metsa, Kõrgessaare)	X	X	X	X	X

Türi Tolti terviseradade puitlaastuga katmine ja radade lähiümbruse järjepidev puhastamine	X	X	X	X	X
--	---	---	---	---	---

Väätsa kunstmuruväljaku kunstmurukatte vahetus	X	X	X 50 000	X	X
Türi tehisjärve äärde jõumasinate paigaldamine koostöös RTK- ja Türi vallavalitsusega	24 000				
Türi spordihoone staadioni ja rekreatsiooniala projekt loomine	X	X	X	X	X
Petanki- ja padeliväljaku loomine Türi spordihoone staadionile (lisarahastuse saamisel)	X	X	X	X	X
Spordibaaside ja nende kasutusvõimaluste info avaldamine TSKLi ja Türi valla kodulehel	X	X	X	X	X
Spordivahendite laenutamise võimalus Türi järve ääres, spordihoonetes, Türi linna staadionil, Elamuspargis, jt sportimispaikades	X	X	X	X	X

- **Türi Spordikoolis toimub tulemuslik õppe-treeningtöö kvalifitseeritud treenerite juhendamisel vähemalt senises mahus.**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
(Noorte)treeneri amet on väärtustatud ja hinnatud samaväärselt õpetajatega, tagamaks vajadusel noorema põlvkonna treenerite tööle asumise	X	X	X	X	X
Treenerid on motiveeritud ning hästi tasustatud ning on loodud keskkond, kuhu soovivad ka noored / alustavad treenerid tööle asuda.	X	X	X	X	X
Treenerite koolitustoetus treeneri 5. kutsetaseme omandamiseks ja enesetäiendamiseks	X	X	X	X	X
Koostöös Türi valla põhikoolidega võimaluste leidmine õpilaste kehalise tegevuse suurendamiseks koolis	X	X	X	X	X

Türi Spordikool on tuntud hea maine- ja noorte sportlike tulemuste poolest	X	X	X	X	X
--	---	---	---	---	---

- **Tulemuslik koostöö valla spordiklubidega spordiürituste ja treeningute korraldamisel, liikumisharrastusega tegelemisel ning spordirajatiste haldamisel. Klubide toetamine nimetatud tegevuste elluviimisel.**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
Koostöö spordiürituste korraldamisel	X	X	X	X	X
Info TSKLis ja klubides olemasoleva spordi- ja spordiürituste korraldusvarustuse kohta ning kokkulepped nende vastastikuseks kasutamiseks	X	X	X	X	X
Info- ja koolitusseminarid klubidele, spordiaktiivile, treeneritele, vabatahtlikele	X	X	X	X	X
Vabatahtlike spordiaktivistide initsiatiivi toetamine erinevate sporditegevuste elluviimisel	X	X	X	X	X
Türi valla spordiklubid on hästi rahastatud arvestades kulude kasvu ning majanduskeskkonda	X	X	X	X	X

- **Türi vallas on sportlasi, võistkondi, spordiklubisi ja spordialasi, kes suudavad olla sportlikus konkurentsis edukad vabariiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
Täiendavate toetusvõimaluste leidmine tipptasemel sportlaste ja võistkondade ning nende treenerite toetamiseks	X	X	X	X	X
Tulemuslikkusel põhinev sportlaste ja treenerite tunnustamine ja toetamine	X	X	X	X	X
Valla sportlaste spordisaavutuste järjepidev kajastamine kohalikus meedias, sotsiaalmeedias ja TSKLi kodulehel	X	X	X	X	X

- **Türi vallas toimuvad üleriigilise tähtsusega spordisündmused ja erinevate spordialade treeninglaagrid**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
Kaasaegsete ja hästi hooldatud spordibaaside olemasolu ning koostöö klubidega ja spordiala liitudega üleriigiliste võistluste korraldamisel	X	X	X	X	X
Koostöö ja toetus Türi vallas juba toimuvate üleriigiliste võistluste ja spordisündmuste jätkumiseks ja arenguks (Paide-Türi rahvajooks, Türi-Tori kiirlaskumine, Türi Maraton, Türi Triatlon, ...)	X	X	X	X	X
Koostöös valla ja majutusasutustega treeninglaagrite majutusvõimaluste lahendamine	X	X	X	X	X
Koostöös koolidega ja koolisööklate ning muude toitlustusfirmade ja nende juhtidega treeninglaagrite ning spordiürituste toitlustamisvõimaluste lahendamisel	X	X	X	X	X

- **Türi Spordiklubide Liit on usaldusväärseks partneriks Türi vallale ja TSKLile on jätkuvalt usaldatud halduslepingu alusel Türi valla sporditegevuse korraldamine.**

<i>Tegevus</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>
Korrektne ja avatud koostöö Türi vallaga	X	X	X	X	X
Osalemine Türi valla arengukava spordi ja tervisedenduse osade koostamisel ja täiendamisel.	X	X	X	X	X
TSKLi ja Türi valla vahelise uue halduslepingu sõlmimine			X		

Kinnitatud TSKLi üldkoosolekul 15.04.2026

